

особливо важливі у підготовці молодих вчених, що визначає доцільність удосконалення форм організації студентської наукової діяльності.

Протягом останніх двох навчальних років окремі зібрання СНГ за ініціативи гуртківців були проведені у формі міждисциплінарних засідань. Розширення формату до спільного зібрання гуртків декількох кафедр було продиктоване актуальністю низки неврологічних захворювань, які на сучасному рівні медичної науки потребують глибоких знань не лише у царині неврології.

На засіданні СНГ трьох кафедр (неврології, анатомії, радіології і радіаційної медицини) було детально розглянуто проблему розсіяного склерозу (РС) з різних наукових позицій. На визначену науковим керівником тему студенти 1-5 курсів провели бібліографічний огляд і підготували цікаві доповіді, присвячені анатомо-морфологічним аспектам мієлінізації нервових утворень, клінічним проявам і сучасним підходам до діагностики та лікування РС. Важливим досвідом стало проведення дискусії, у якій гуртківці вчилися вислуховувати міркування опонента, сприймати критику, відстоювати власну думку, спираючись на наукові факти і докази.

Продовженням тематики було проведення спільного засідання СНГ кафедр неврології й офтальмології на тему «Очні прояви при РС та оптикомієліті Девіка». Враховуючи попередній досвід, доповідачі намагалися дотримуватись регламенту, підвищили якість презентацій. Особливе зацікавлення аудиторії викликали фото- та відеоматеріали, які наочно продемонстрували спектр зорових і окоорухових розладів у хворих з демієлінізуючими захворюваннями.

Спільне засідання СНГ кафедр неврології та внутрішньої медицини №1 було присвячене детальному розгляду етіопатогенетичних аспектів, клініко-діагностичних критеріїв і стандартів лікування згідно з сучасними міжнародними настановами двох видів енцефалопатій – печінкової

та енцефалопатії Гайс-Верніке. Рекомендації щодо менеджменту пацієнтів з метою підвищення якості і пролонгації їх життя висвітлювались з позицій доказової медицини. Студентські доповіді незмінно викликали жваве обговорення. Доповідачі в основному демонстрували достатній рівень обізнаності з проблемою, апелювали до наукових даних і давали вичерпні відповіді на поставлені запитання.

Таким чином, проведення міждисциплінарних засідань СНГ довело ефективність такої форми наукових зібрань не тільки у поглибленні знань гуртківців з різних галузей медичної науки, але й розвитку загальноклінічного мислення майбутніх лікарів. Міжпредметна інтеграція як комплексний підхід до вивчення різних захворювань сприяє узагальненню і переосмисленню набутих раніше знання з окремих дисциплін, формує уявлення студентів про організм людини як цілісну систему. Самостійний науковий пошук, підготовка презентацій і виступи гуртківців на таких засіданнях дозволяють активно оволодівати новітніми досягненнями медицини і вчитись аналізувати одержану наукову інформацію. Активна роль доповідача підвищує креативність, самооцінку, почуття відповідальності і вимогливості до власної наукової праці. Крім того, спільні засідання СНГ можуть також слугувати майданчиком для обміну навчально-методичним, науковим і клінічним досвідом між кафедрами.

Література

1. Закон України “Про Вищу освіту” від 01.07.2014 р. №1556-VII (Редакція станом на 01.07.2014 р.). – zakon.Rada.gov.ua.

2. Указ Президента України від 25.06.2013 р. № 344/2013 “Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року”. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/344/2013>

САМОСТІЙНА РОБОТА ЯК ЕФЕКТИВНИЙ НАПРЯМОК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ НА КАФЕДРІ ДИТЯЧОЇ ХІРУРГІЇ

Спаські О. В., Пахольчук О. П., Барухович В. Я., Анікін І. О., Кокоркін О. Д.

Запорізький державний медичний університет

Вступ. Розробка нових підходів в організації навчального процесу сприяла підвищенню значимості в освіті самостійної роботи студента. Як відомо, одним із способів оволодіння навчальним матеріалом поряд з обов'язковими заняттями є самостійна робота, яка носить одну з найважливіших завдань, та є одним етапів засвоєння матеріалу [1,2,4,6]. При цьому завданням викладача є сприяти розвитку цієї діяльності.

Матеріал, який самостійно опрацьовано, та на підставі цього отримані результати, засвоюються краще [6]. Тому закономірно, що час, спрямований для самостійної роботи студента, повинен становити не менше третини загального обсягу навчального процесу, призначеного для вивчення дисципліни [6]. З іншого боку самостійна робота студента це не тільки метод навчання, а й форма організації студентів і один з видів пізнавальної і практичної діяльності [2,3,4,5].

Сучасний лікар, а особливо дитячий хірург, повинен мати високий рівень теоретичної та практичної підготовки, а також вміти своєчасно самостійно приймати рішення,

від вибору яких залежить не тільки здоров'я пацієнта, але й його подальше життя. Тому для формування відповідного професійного рівня, в підготовці майбутнього висококваліфікованого фахівця з дитячої хірургії необхідно як найбільше приділяти уваги до самостійної роботи студентів (СРС). Метою нашої роботи було оптимізація використання самостійної роботи протягом навчального процесу в залежності від рівня засвоєння матеріалу студентами 5 та 6 курсів на кафедрі дитячої хірургії.

Основна частина. У процесі підготовки кваліфікованого фахівця самостійна робота складає близько третини від загального навчального процесу. На початку самостійної роботи необхідно приділяти увагу роботі з джерелами інформації на ознайомчому рівні. Другим етапом слід приділити увагу роботі з літературою та іншими джерелами інформації в більш поглибленому обсязі [5].

На вивчення студентами «Дитячої хірургії» на 5 курсі виділено 35 год, з них 5 год (14,3%) це СРС та на 6 курсі 135 год, з них 75 год (55,6%) – СРС. Така різниця у об'ємах навчальних годин обумовлена принциповими відміннос-

тями у підході до проведення аудиторної СРС на різних курсах.

Студенти 5 курсу вперше починають знайомство з дитячою хірургією маючи базові знання з загальної та факультетської хірургії. То СРС полягає не тільки в засвоєнні учбового матеріалу, а й у формуванні у студентів вміння використовувати міжпредметні зв'язки дитячої хірургії з дисциплінами, які вивчалися студентом на попередніх курсах. Одним з видів СРС для студентів 5 курсу на кафедрі є написання учбової історії хвороби. Кожний студент має можливість не тільки безпосередньо обстежити хворого з хірургічною патологією, але й поглиблено вивчити ту патологію, на яку хворіє його пацієнт. На кафедрі викладачами за кожною темою, що вивчається створені методичні рекомендації, які містять актуальність та мету вивчення теми, короткий зміст, питання для самоконтролю знань, тести та ситуаційні завдання, перелік рекомендованої сучасної наукової літератури. На кафедрі на кожному занятті у студентів 5 курсу проходить проміжний контроль знань та вмінь у вигляді вхідного та заключного тестового контролю до яких включені питання і з СРС, а також в кінці циклу (на останньому занятті) у вигляді співбесіди з викладачем при захисті учбової історії хвороби, який оцінюється максимум у 10 балів, та проведенні підсумкового тестового контролю, за який студент може одержати 80 балів з 200.

Одним з головних методів за значимістю на 6 курсі є підготовка тематичного реферату та його презентація на лікарських конференціях. Як відомо, підготовка реферату містить в собі пошук і аналіз багатьох літературних джерел, що дозволяє студенту отримати більш поглиблений обсяг інформації. Також, слід враховувати і те, що тематичний реферат дозволяє засвоїти матеріал не тільки автору але і його слухачам в процесі обговорення.

Не менш важливим в СРС відводиться робота з новітніми літературними джерелами (журнальні статті, інтернет ресурси). Тим самим, це дозволяє як спростити сприйняття матеріалу теми, так і поліпшити в подальшому вільне відновлення отриманих знань. Складними, але з іншого боку важливими, видами СРС і на сьогоднішній день залишаються пошук, систематизація та аналіз матеріалу, який буде вивчатися.

Рівень практичних навичок в першу чергу залежить від самостійної роботи студента, тому здатність самостій-

но використовувати отримані знання та навички визначають професійний рівень фахівця. [9.]. Різні види самостійної роботи, які полягають у виконанні індивідуальних завдань добре сприймаються студентами в навчальному процесі. До них відноситься підготовка невеликої доповіді по заданій темі, виступ з презентацією матеріалу, який вивчається, а також участь у студентському науковому товаристві кафедри та в подальшому підготовка матеріалу до виступу на студентській конференції. На сьогоднішній день роль викладача полягає не тільки в організації навчального процесу (підбір тематичних хворих, участь студентів у обстеженні та лікуванні пацієнтів), а й кваліфікованої допомозі в процесі студентської освіти.

Висновки. Самостійна робота студента є одним з важливих етапів в процесі підготовки кваліфікованого фахівця. Для професійної підготовки фахівців при вивченні дитячої хірургії, професорсько-викладацькому складу необхідно створити умови для орієнтування студентів на самостійну і практичну роботу, як ефективних напрямків навчального процесу.

Література

1. Гончарова Н. Г. Ефективність та форми самостійної роботи студентів при вивченні фізіології людини у вищій школі. / Н. Г. Гончарова, Г. І. Бессараб, Н. П. Жернова, Д. А. Путілін, В. Є. Гуленко // Теорія та методика навчання фундаментальних дисциплін у вищій школі. – 2013. – № 8. – С. 123-129.
2. Кучер З. Форми самостійної роботи студентів за кредитно-модульної системи навчання / Зоя Кучер // Трудова підготовка в закладах освіти. – 2007. – № 5-6. – С. 52-54.
3. Мілерян В.Є. Методичні основи підготовки та проведення навчальних занять в медичних вузах. – Київ, 2006.– 80с.
4. Нейко Є.М. Навчально-методичне забезпечення самостійної роботи студентів // Медична освіта. – 2004, №1.– С.13-14.
5. Про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах [Електронний ресурс]. – Електронні дані. – Законодавство України, 2012. – Режим доступу : – URL <http://zakon2.rada.gov.ua.laws/show/z0173-93>.
6. Зайченко І.В. Педагогіка. Навчальний посібник. – К.: Освіта України, КНТ, 2008. – 528 с.

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОПАНУВАННЯ АКУШЕРСТВА ТА ГІНЕКОЛОГІЇ АНГЛОМОВНИМИ СТУДЕНТАМИ

Старкова І. В., Меліхова Т. В.

Харківський національний медичний університет

Вступ. Медична допомога, зокрема акушерсько-гінекологічна, суттєво впливає на здоров'я жінок і відповідно приріст населення Землі. Через це рівень знань майбутнього лікаря-фахівця повинен відповідати вимогам світового суспільства. Перед кожним викладачем вищої медичної школи виникає задача підготувати теми практичних занять та лекцій, використовуючи результати сучасних досягнень в акушерстві та гінекології. Змінюються й ресурси, які потрібно застосувати, щоб розібратися зі студентами великий об'єм матеріалу та обумовити його успішне засвоєння [1].

Основна частина. Для англомовних студентів джерела інформації з акушерства та гінекології необхідно розді-

лити на дві групи: ті, що широко використовуються в країні, де навчаються студенти, а саме в Україні, та ті, які загальноприйняті у світовому медичному суспільстві.

Перший напрямок джерел, який треба засвоїти, дозволить опанувати дисципліну з позицій «Клінічних протоколів з акушерської та гінекологічної допомоги», які затверджені Наказами МОЗ України і сприяють успішному складанню Ліцензійних іспитів «Крок-2» та «Крок-3».

Другий напрямок дозволить фахівцям, які закінчили навчання у вищих медичних закладах України, адаптувати свою діяльність відповідно до вимог тих країн світу, де вони планують працювати лікарями.